

26.6.2025

Asia **Luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksyminen**

Luonnonsuojelualue Helsinki, Meri-Rastilan luonnonsuojelualue (YSA271918)

Perustamispäätös Meri-Rastilan luonnonsuojelualue on perustettu 5.6.2025 Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksellä.

Alue sijaitsee Vuosaarella, Vartiokylänlahden itärannalla ja on pinta-alaltaan noin 35 hehtaaria. Luonnonsuojelualue koostuu kahdesta erillisestä osa-alueesta, joiden väliin on kaavoitettu rakentamista. Alue koostuu vaihtelevista ja monipuolisista luontotyypeistä, joista suurin osa on varttuneita havupuuvaltaisista lehtomaisista ja tuoreita kankaita. Kuivemmat metsät ovat pääosin vanhoja kuivahkoja kankaita. Suuri osuus metsistä on kalliopohjaista. Luonnonsuojelualan eteläosassa on laajahko kuvio kosteaa keskivänteistä lehtoa. Metsät ovat laajalti puustoltaan edustavia ja luonnontilaisen kaltaisia. Huomionarvoisia ovat myös useat metsää halkovat, suhteellisen luonnontilaiset norot.

Luonnonsuojelualueella tavataan uhanalaisia puustoisia ja avoimia suoluontotyyppisiä: erittäin uhanalaisia lehtokorpia ja boreaalisia piensoita, ja on havaittu myös Suomessa puutteellisesti tunnettu luontotyyppi (esiintymä koivuluhdasta). Alueen avoimia kallioita luonnehtii tavanomaista voimakkaampi ravinteisuus. Luonnonsuojelualueelta on havaittu kaksi avointa laakeaa kalkkikalliota, joka on valtakunnallisesti erittäin uhanalainen luontotyyppi. Alueella esiintyy myös useita muinaisrantakivikoita.

Alueella kasvaa huomionarvoisia putkilokasveja, kuten valtakunnallisesti silmälläpidettävä ja alueellisesti uhanalainen hentosara ja alueellisesti uhanalainen korpisara. Alueella on myös erittäin merkittävä kääpälajisto. Meri-Rastilan luonnonsuojelualue on myös linnustollisesti arvokas. Lepakkolajeista on havaintoja pohjanlepakosta, viiksisiipoista, vesisiipasta ja pikkulepakosta.

Meri-Rastilan luonnonsuojelualan hoito- ja käyttösuunnitelma

Luontoselvitys Metsänen Oy & Ympäristötutkimus Yrjölä Oy ovat laatineet Helsingin kaupungin tilauksesta hoito- ja käyttösuunnitelman Meri-Rastilan luonnonsuojelualueelle (2024).

Hoito- ja käyttösuunnitelman tavoitteena on turvata alueen luontoarvot, huomioiden kuitenkin myös alueen merkittävä virkistyskäyttö. Hoito- ja käyttösuunnitelmalla varaudutaan virkistyskäytön lisääntymiseen mm.

lisärakenteilla, poluilla ja liikkumiskieltoalueilla. Lisäksi torjutaan vieraslajeja ja selvitetään alueen norojen ennallistamismahdollisuudet.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei ole esitetty luonnonsuojelualueelle juuri muuta luonnonhoitoa kuin haitallisten vieraskasvilajien torjuntaa. Lisäksi suunnitelmassa on ehdotettu läntisen ulkoilureitin alittavien, maa-aineksella täyttyneiden, liian ohuiden putkien uusiminen, jotta niihin johtavien norojen virtaamaa voitaisiin palauttaa luonnonmukaisemmaksi.

Vieraskasvilajien torjunnan tavoitteena on niiden hävittäminen tai ainakin merkittävä vähentäminen. Japanintattaren hävittäminen on pitkälle varttuneena hankalaa, mutta leikkaamalla kasvusto toistuvasti alas sitä voidaan näivettää ja estää sen leviämistä. Tämä on myös valkokarhunköynnöksen pääasiallinen torjuntakeino. Terttuseljaa ja isotuomipihlajaa poistetaan toistuvasti pensaita raivaamalla. Suunnitellun luonnonsuojelualueen pohjoispuolisen jättipalsamiesiintymän leviäminen suojelualueelle on estettävä aktiivisilla torjuntatoimilla.

Kasvillisuuden kulumista pyritään vähentämään ohjaamalla ulkoilijoiden liikkumista tietyille olemassa oleville poluille, jotka merkitään maastoon ja opastaulujen kartoille. Osa näistä poluista suunnitellaan myöhemmin opastetuksi luontopoluksi. Pyöräily kielletään olemassa olevien ulkoiluteiden ja erikseen merkittävien polkujen ulkopuolella. Kaikkiin saapumissuuntiin ja grillipaikalle tuodaan pyöräteline. Alueen eteläosan kahdella arvokkaalla ja kasvillisuudeltaan herkällä kalkkikalliolla kielletään kaikenlainen liikkuminen. Rajoituksista kerrotaan opastauluissa, ja kulkua voidaan ohjata myös puunrunkojen ja aitojen avulla.

Pyöräliikenteen tavoiteverkon toteuttaminen ei edellytä muutoksia alueen reitistöön. Pyöräilyyn liittyvänä turvallisuustoimena ulkoiluteiden varsilta voidaan kuitenkin näkyvyyden parantamiseksi raivata pienpuustoa ja kaataa yksittäisiä isompia puita. Ulkoilutien leventämisen osalta täytyy hakea poikkeuslupaa ELY-keskukselta. Polkureittejä pidetään kunnossa pohjustamalla niitä tarvittaessa karkealla hiekalla, soralla tai puuhakkeella. Alueelle ei lisätä keinovalaistusta. Ulkoiluteitä kiertävä latu säilyy käytössä luonnonsuojelualueella.

Luonnonsuojelualueelle sijoitetaan viisi alueopastetta eli pääopastetta keskeisten reittien varteen alueen reunamille ja grillipaikalle. Lisäksi sopiville paikoille asennetaan tarkempaa luontotietoa sisältäviä kohdeopasteita ja rauhoitusmääräystauluja. Luontopolun opasteista tehdään erillinen suunnitelma.

Grillauspaikan varustusta parannetaan uusimalla ainakin pöytä ja penkit sekä tuomalla paikalle paremmat roska-astiat. Hoito- ja

käyttösuunnitelmassa mahdollistetaan myös paikan muuttaminen hormilliseksi keittokatokseksi, joka on turvallisempi. Lisäksi rannoille ja reittien varteen osoitetaan useita oleskelupaikkoja, joihin sijoitetaan penkkejä tai pöytä-penkkiyhdistelmiä.

Hyväksyminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi luonnonsuojelulain 57 §:n 3 momentin nojalla hyväksyä hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiselle luonnonsuojelualueelle, jos suunnitelmalle on maanomistajan suostumus. Meri-Rastilan luonnonsuojelualueen maanomistajana Helsingin kaupunki on esittänyt suunnitelman hyväksymistä.

Uudenmaan ELY-keskus hyväksyy hoito- ja käyttösuunnitelman Meri-Rastilan luonnonsuojelualueelle. Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet eivät vaaranna alueen perustamistarkoitusta tai alueen merkittävien luontoarvojen säilymistä sekä ovat tarpeen alueen virkistyskäytön järjestämisen kannalta. Ne edistävät alueen luontoarvojen säilymistä ja tukevat niiden kehittymistä monimuotoisempaan suuntaan.

Sovelletut lainkohdat

Luonnonsuojelulaki 57 §

Muutoksenhaku

Hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Asian on ratkaissut ylitarkastaja Iida Kämäri ja esitellyt ylitarkastaja Hanna Suominen. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Päätös

Maanomistaja (Helsingin kaupunki)

Tiedoksi sähköpostilla, liitteenä suunnitelma

Ympäristöministeriö

Tämä asiakirja UUELY/1226/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/1226/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Suominen Hanna 26.06.2025 16:22

Ratkaisija Kämäri Iida 27.06.2025 08:43